

Κωστής Σταμπολής

Εκτελεστικός Διευθυντής & Επίτιμος Πρόεδρος IENE

Εισαγωγικά Σχόλια

Το ειδικό θέμα του φετινού 12ου Εθνικού Συνεδρίου Ενέργειας, που είναι γνωστό ως «Ενέργεια & Ανάπτυξη», είναι η «**Ελληνική Ενεργειακή Πρόκληση**». Ένας τίτλος που δεν επιλέχθη τυχαία και που έρχεται να υποδηλώσει τα τεκταινόμενα αλλά και τα αναμενόμενα στην Ελληνική ενεργειακή αγορά. Η «ενεργειακή πρόκληση» ευρίσκεται στο τεράστιο ενδιαφέρον που έχει δημιουργηθεί το τελευταίο διάστημα για επενδύσεις στην Ελλάδα στον ενεργειακό τομέα τόσο σε συμβατικές θερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής βάσης όσο και σε Ανανεώσιμες Πηγές, κυρίως αιολικά πάρκα, μικρά υδροηλεκτρικά έργα και φωτοβολταϊκά συστήματα. Ταυτόχρονα υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες για δραστηριοποίησή τους στην Ελληνική χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Η δυνατότητα αξιοποίησης του τεράστιου ενδιαφέροντος για δραστηριοποίηση και επενδύσεις στην ευρύτερη αγορά ενέργειας στην Ελλάδα, και η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών από την πολιτεία για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων έργων, τα οποία μπορεί να αλλάξουν πλήρως και να εκσυγχρονίσουν το ενεργειακό τοπίο της χώρας μας, συνιστούν κατά την άποψη του IENE την ενεργειακή πρόκληση.

Σοβαρό ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί εξ' άλλου από ξένες και Ελληνικές εταιρείες για επενδύσεις στον τομέα του Φυσικού Αερίου, η εισαγωγή του οποίου στην Ελλάδα κλείνει φέτος 11 χρόνια. Το IENE εόρτασε το αξιοσημείωτο αυτό γεγονός τιμώντας σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε χθες, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ενέργειας, έναν από τους σημαντικότερους πρωτεργάτες του τον τ. Υπουργό Ενέργειας και Βουλευτή κο Αναστάση Πεπονή. Διότι θα ήτο μεγάλη παράληψη μας ως ένα από τα κύρια Ινστιτούτα Μελετών για τα ενεργειακά θέματα της περιοχής, αν δεν αναγνωρίζαμε την τεράστια σημασία του Φυσικού Αερίου, χωρίς την έλευση του οποίου θα ήτο αδύνατον να ομιλούμε σήμερα για Ενέργεια και Ανάπτυξη.

Μια άλλη ομάδα επενδύσεων που έχουν προσελκύσει το διεθνές ενδιαφέρον αναφέρονται στις διασυνοριακές ενεργειακές διασυνδέσεις της χώρας μας, κυρίως στο Βορρά, και αφορούν την πετρελαιοαγωγό που θα συνδέσει την Μαύρη Θάλασσα με το Αιγαίο με παράκαμψη των Δαρδανελίων, και στην διέλευση αγωγών φ. αερίου από Τουρκία, μέσω Ελλάδος, προς Αλβανία και Ιταλία. Μάλιστα το ενδιαφέρον μεγάλων ξένων ενεργειακών εταιρειών είναι τόσο έντονο αφού έχουν διαμορφωθεί δύο ξεχωριστά projects που προωθούνται συγχρόνως. Κομβικό ρόλο στην μεταφορά φ. αερίου μέσω Ελλάδος, προς την απαιτητική αγορά της Ιταλίας και της Δυτικής Ευρώπης γενικότερα, θα παίζει ο αγωγός διασύνδεσης (gas interconnector) μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας ο οποίος πρόσφατα ολοκληρώθηκε και τίθεται σε λειτουργία μέσα στις επόμενες ημέρες.

Ακόμη δεν θα πρέπει να υποβαθμίζουμε τις εξαιρετικές προοπτικές που υπάρχουν για την περαιτέρω εξερεύνηση του αξιόλογου δυναμικού υδρογονανθράκων που

αναμφισβήτητα διαθέτει χώρα μας. Και εδώ υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από διεθνείς εταιρείες για την ανάληψη ερευνών με προοπτικές εκμετάλλευσης, στο πλαίσιο ενός νέου διεθνούς γύρου παραχωρήσεων. Απαραίτητη συνθήκη για την επιτυχία του εγχειρήματος είναι η ίδρυση ενός ανεξάρτητου κρατικού φορέα, υπό την μορφή ΑΕ, που θ' αναλάβει την μελέτη και συντονισμό των απαραίτητων εργασιών.

Το μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον για τον ενεργειακό τομέα δεν εκδηλώθηκε βεβαίως αφηνιδίως και ούτε οφείλεται σε κάποιες ειδικές τιμολογιακές ρυθμίσεις, κυρίως στις ΑΠΕ. Είναι το αποτέλεσμα προεργασίας πολλών ετών από εκατοντάδες εάν όχι χιλιάδες ανθρώπους και δεν είναι καθόλου άσχετο με τις ρηξικέλευτες αποφάσεις και ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν ως στόχο την πλήρη απελευθέρωση της Ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρισμού και φ. αερίου και την ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Μπορεί η χώρα μας να είναι πίσω σε αυτό τον τομέα, λόγω του κυρίαρχου και ιστορικού ρόλου της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού-χωρίς την δραστηριοποίηση της οποίας βεβαίως δεν θα είχε εξηλεκτρισθεί η Ελλάδα και η διατήρηση της οποίας είναι κοινώς αποδεκτή, αφού είναι επ' οφειλή της εθνικής οικονομίας-, αλλά και της καθυστερημένης (σε σχέση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες) ανάπτυξης του εθνικού συστήματος φ. αερίου. Όμως η έντονη κινητικότητα των ανεξάρτητων παραγωγών και η λειτουργία από αυτούς ήδη 880 MW θερμικών σταθμών, με σχέδια για άλλα 3.000 MW περίπου μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, αλλά και των χιλιάδων αιτήσεων για έργα ΑΠΕ που έχουν κατατεθεί στην ΡΑΕ, είναι ενδεικτικό της τάσης που επικρατεί πλέον και οδηγεί νομοτελειακά στο άνοιγμα της αγοράς και την δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού.

Βέβαια η μετάβαση σ' ένα καθεστώς πλήρους απελευθέρωσης από την μέχρι σήμερα κατάσταση πλήρους ελέγχου και προστατευτισμού δεν θα είναι μία εύκολη υπόθεση και οι συνθήκες και οι διαδικασίες με τις οποίες μπορεί αυτό να επιτευχθεί ασφαλώς και θ' απασχολήσει για μία ακόμη φορά το συνέδριό μας. Όπως θα μας απασχολήσει και η ευρύτερη, παγκόσμια ενεργειακή κατάσταση και οι εξελίξεις ιδιαίτερα στην Ευρώπη, πράγμα απαραίτητο για να μπορέσουμε να τοποθετήσουμε στην σωστή τους διάσταση τις εξελίξεις στην περιοχή μας.

Βασική καινοτομία του φετινού Συνεδρίου είναι ότι αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο της «Εβδομάδας Ενέργειας», την οποία για πρώτη φορά διοργανώνει το IENE, με την υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης, και έχει σκοπό την διεύρυνση της πλατφόρμας ενημέρωσης και διαλόγου. Έτσι μέσα σε αυτή την Εβδομάδα έχουν προβλεφθεί και πραγματοποιήθηκαν ειδικές εκδηλώσεις για τις ΑΠΕ, τα φωτοβολταϊκά, την Ελληνοϊταλική Ενεργειακή συνεργασία, την ηλεκτρονική ενεργειακή ενημέρωση και την Έκθεση Ενεργειακών Τεχνολογιών. Θέλω να πιστεύω ότι η Εβδομάδα Ενέργειας θ' αποδειχθεί χρήσιμη και απ' εδώ και στο εξής θ' αποτελέσει ένα σταθερό ετήσιο σημείο αναφοράς με στόχο την ενημέρωση, τις επαφές και τον προβληματισμό για τους παίκτες του ενεργειακού τομέα στην χώρα μας αλλά και στην ΝΑ Ευρώπη.